

Artikelarkiv Arvesølv 201 1

Krogh Manufaktur

af Birte Neerup

Skrevet i efteråret 2007 efter samtaler med Frede og Ruth Krogh.

Frede Krogh stammer fra Øster Lindet i Sønderjylland, og som ung kom han i lære i tekstilbranchen i Rødning, også i Sdr. Jylland. Da han blev udlært, ville han gerne se andre dele af landet, så i 1951 bosatte han sig i Odense, hvor han arbejdede inden for sit fag.

Her i det fynske mødte han sin kommende kone, Ruth, som var fra Odense og fra 1948 til 1959 ansat ved Post- og Telegrafvæsenet i samme by. I 1955 blev de unge mennesker gift, og få år senere talte de om at sætte foden under eget bord. På deres scooter kørte de derfor rundt i omegnen for at sondere terrænet. I Munkebo, 14 km. fra Odense, var A. P. Møller ved at bygge et nyt værft og ikke mindst en "ny by", så Frede Krogh anede gode muligheder for at opbygge en forretning inden for sit fag i dette område.

Ruth ved det nybyggede hus på Solbakken 306, 1959

Foruden de mange beboelseshuse var Ejendomsselskabet Lindø også ved at etablere et supermoderne butikcenter, hvor man som kunde kunne færdes trygt med børn og barnevogne, da cykler og biler var forment adgang. Da

familien Krogh fik et positivt svar fra ejendomsselskabet på en ansøgning om leje af butikslokaler i dette butikscenter, flyttede de ind i et hus på Solbakken 306 i november 1959.

Det viste sig hurtigt, at behovet for garn, tråd og stoffer var stort, så Frede Krogh startede salg fra sin privatadresse, da butikken endnu ikke var færdig. Det blev den i august 1960, hvor forretningen Krogh manufaktur åbnede. Sammen drev ægteparret butikken, til de lukkede og slukkede 10. oktober 1988.

I august 1960 så "Torvet" meget anderledes ud end i dag. Det var endnu ikke ret stort. Bagermester Mathiesen var flyttet ind i butik, bageri og cafeteria, i dag "Torvebageren", omkring jul 1959. Slagter Olaf Hansen havde åbnet sin slagterforretning i januar 1960, og "Hoves Boghandel" var også etableret. Her taltes tysk, engelsk og dansk. Torvet sluttede ved bageriet og Handelsbanken, hvor Poul Andkjær var bestyrer. Her ligger i dag "Center Grillen". "Krogh Manufaktur" lå ved siden af Fyens Disconto Kasse, hvor "F. S. Kiosken" befinder sig nu. I Kroghs forretning er der nu Blå Kors genbrugsbutik.

Frede Krogh og en kunde med sin datter, foran butikken julen 1961

Efterhånden som antallet af butikker voksede, dannedes en handelsstandsforening. I dette regi kunne man aftale gøremål, vende praktiske problemer, lave aftaler med Ejendomsselskabet Lindø, men sidst og ikke mindst blev det stedet, hvor alle disse nyankomne forretningsdrivende blev rystet sammen ved forskelligartede arrangementer.

Undervejs opstod idéen og ønsket om en idrætshal i byen, men et sådant byggeri krævede mange ressourcer, og det havde man af gode grunde ikke, så idéen med at afholde byfest hvert år og lade overskuddet gå til halbyggeri opstod. Ved byfesterne åbnede de forretningsdrivende deres butikker og omdannede dem til boder, caféer, spillesteder, spisesteder, øltelte m.m. Pladsen bag "Torvet", der i dag er parkeringsplads, blev afspærret til optræden, musik og dans.

Mange gode idéer og forslag til aktiviteter ved byfesterne blev født og drøftet ved det daglige "kaffemøde" kl. 10.00 i Mathiesens cafeteria. I disse møder deltog så vidt muligt butiksindehaverne, de to bankbestyrere og inspektøren på Troelskærskolen.

De første år solgte Frede Krogh oceaner af gardiner til alle de nye familier i de nye huse. Frede Krogh brugte det meste af sin arbejdstid ude i kundernes hjem. Først skulle stoffet til de nye gardiner vælges, så skulle der måles og etableres ophængningsmuligheder. Når gardinerne var syet, skulle han igen ud til kunden for at hænge op og passe til. I begyndelsen klarede en syerske i Munkebo syarbejdet, men efterhånden var det uoverkommeligt for ét menneske, og gardinsyningen blev derefter udført af en systue i Odense.

Butikken på "Torvet" blev i det daglige passet af Ruth Krogh og et personale. Forretningen forhandlede næsten alt inden for tekstilbranchen, f.eks. herredame- og børnetøj, dyner, madrasser, sengelinned og håndklæder, gardiner og rullegardiner, undertøj, strømper, strikkegarn, sygarn o.s.v.

Folk handlede lokalt, og udvalget af varer på "Torvet" var ret stort - ja, der var sågar en brille- og guldsmede butik. De fleste indbyggere var unge, havde børn og skulle i det hele taget etablere sig i de år. Lønningerne på værftet var gode, og det var betryggende at vide, at man kunne være kontokunde, også hos byens manufakturhandler. Jeg var selv en af dem.

Åbningstiderne i butikken var:
mandag – torsdag 8.30 - 17.30
fredag 8.30 - 20.00
lørdag 8.30 - 14.00

Da omsætningen i butikken var på sit højeste, talte personalet 7 personer, men som årene gik, kørte gardinsalget på stadigt lavere blus, og til sidst stoppede Frede Krogh med salget af gardiner.

Det gav mere tid til arbejdet i selve butikken, men det var, som man fornemmer, en travl hverdag med mange forskellige opgaver, for servicen var høj dengang.

For eksempel kunne en kunde ringe og bede om levering af et vist antal knapper til en færdig nystrikket trøje.

Da butikken lukkede i efteråret 1988, var der ansat to halvdagsdamer. Ruth og Frede Krogh arbejdede selv med på heltid.

En bøjle fra "Krogh manufaktur"